

ISHODI UČENJA IZ PODRUČJA ZDRAVSTVENOG PRAVA

*Ljubica Žunić, dipl. iur., predavač
Sveučilišna specijalistica Medicinskog
prava*

Uvo d

Europski kvalifikacijski okvir (EQF, prema engl. European Qualifications Framework for Lifelong Learning) opisuje KVALIFIKACIJE koje se stječu kada osoba završi određenu razinu obrazovanja.

KVALIFIKACIJE su definirane preko ISHODA UČENJA koji opisuju što osoba (student) **zna, razumije i može učiniti na kraju procesa učenja.**

Ishodi učenja podijeljeni su u tri kategorije:

- I. **znanja,**
- II. **vještine i**
- III. **kompetencije.**

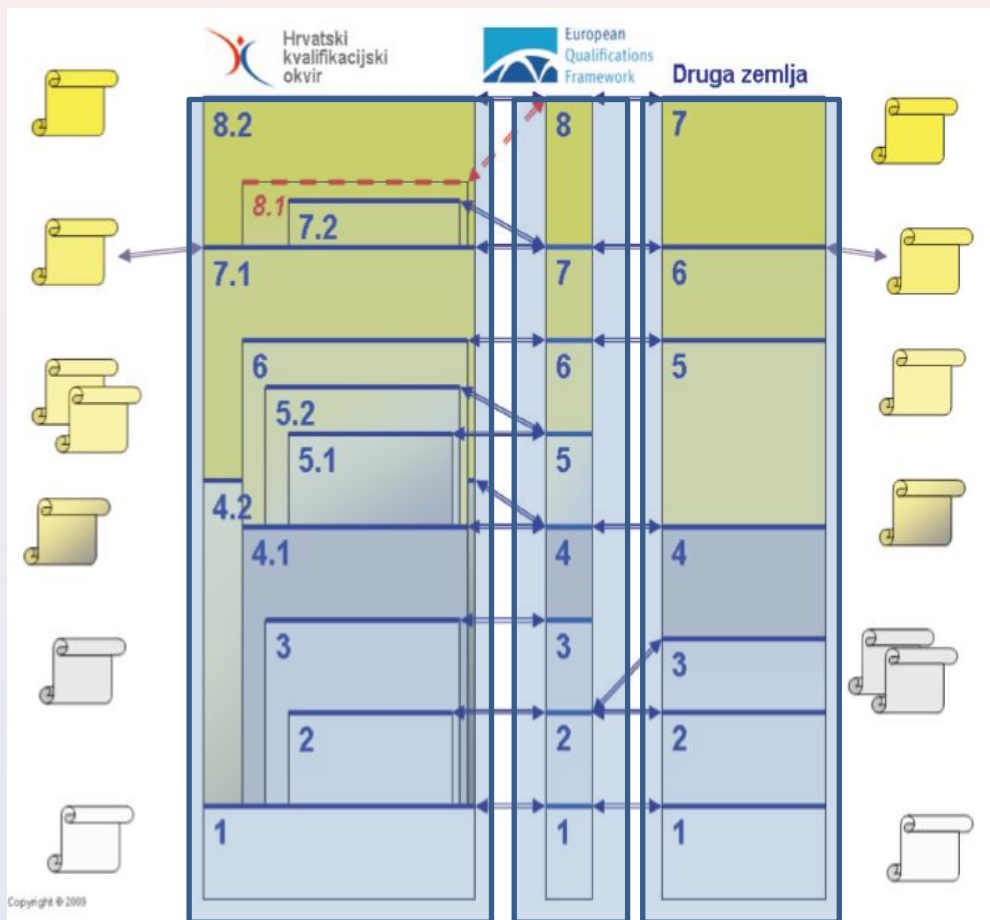
Uvo d

- EQF, kao europski referentni okvir, definira potrebnu podlogu za daljnji razvitak nacionalnih okvira u svim zemljama Europe i na taj način olakšava razumijevanje kvalifikacija kroz različite sustave obrazovanja.
- Kvalifikacijski okviri omogućavaju koordinaciju između svih dionika u društvu: studenta, nastavnika i tržišta rada.

Uvo

d

Shematski prikaz povezivanja razina kvalifikacija HKO-a s EQF-om

Uvo d

Sveučilišni odjel zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu

- 2011. god. sveučilišni studijski programi zdravstvenih profesija usklađeni su s onima u europskom obrazovnom sustavu prema zahtjevima Direktive 36/2005/EU (s pripadajućim dodacima), Bolonjske deklaracije i Europskim kvalifikacijskim okvirom te priručnikom Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
- olakšati prepoznavanje kvalifikacija zdravstvenih djelatnika u europskom radnom i obrazovnom prostoru

Naglasak i primjena ishoda učenja

- Naglasak više nije na trajanju učenja i ustanovi u kojoj se proces učenja odvija, nego na **stvarnom učenju, znanjima, i vještinama**, odnosno kompetencijama koje je polaznik stekao ili koje bi trebao steći tijekom procesa učenja.
- Kada se ishodi učenja primjenjuju da bi se procijenila postignuća nekog pojedinca, naglasak je na onome **što on zna, razumije i može**, bez obzira na to koji je proces učenja pri tome koristio.

Cilj ishoda učenja

Glavni je cilj obrazovnih promjena koje stavljaju naglasak na ishode učenja unutar *kurikula* i kvalifikacija **unaprijediti učenje i učiniti jasnim proces učenja.**

U kontekstu *kurikula*, glavna uloga ishoda učenja vezana je uz **spremnost na aktivno uključivanje** studenata, uz nastavnike, u proces upravljanja svojim učenjem.

Kako postaviti ishode učenja tako da budu primjereni svrsi u koju će se koristiti?

U kreiranju kolegija trebamo imati spremne odgovore na tri temeljna pitanja:

- Što će studenti znati ili moći uraditi nakon položenog kolegija (željeni ishodi učenja)?
- Koje metode poučavanja primijeniti kako bi se potaknuli studenti na rad u cilju postizanja zacrtanih ishoda?
- Kako osmisliti vrjednovanje (procjenjivanje/ocjenjivanje) uz uvjet da postavljeni kriteriji i zadatci pomognu studentu i nastavniku u saznanju kako su ispunjeni zamišljeni ishodi učenja?

Ishodi učenja zdravstvenog prava – CILJEVI (ovise o razini obrazovanja)

Razviti kod studenta/zdravstvenog radnika:

- sposobnost razumijevanja i usvajanja novih znanja,
- preispitivanja i procjenjivanja ispravnosti poduzetih radnji,
- analiziranja posljedica mogućeg nezakonitog postupanja,
- prepoznati i razmotriti probleme koje izazivaju postojeći propisi prilikom njihovog provođenja,
- navesti odnose i probleme koji nisu regulirani pravnom normom, a koji se ponavljaju u praksi prilikom pružanja zdravstvene zaštite, kritički prosuđivati o istima,
- olakšavanje pronalaženja načina za proširenje i nadogradnju usvojenog znanja iz područja zdravstvenog prava i šire tijekom cjeloživotnog obrazovanja,
- vrjednovati i preporučiti buduća pravna rješenja.

Ishodi učenja

Pravna logika - značaj

- Ako kao ishod učenja predvidimo i **spособnost usvajanja pravne logike i pravnog razmišljanja** pomoći ćemo zdravstvenom radniku **razumjeti uzročno-posljedičnu analizu i konstruiranje čvrstih pravnih argumenata za razvijanje pravca sigurnog pravnog postupanja.**

Opravdanost učenja zdravstvenog prava

Potreba učenja predmeta iz područja zdravstvenog prava doprinosi:

- boljem i ispravnijem pružanju zdravstvene usluge
- većoj sigurnosti pacijenata
- većoj sigurnosti zdravstvenih radnika u njihovom radu koja se očituje kroz praktičnu primjenu ovog znanja i prilagodbu novim radnim situacijama
- ispravnoj komunikaciji s okolinom (kolegama, nadređenima, bolesnicima i njihovoj rodbini)
- boljoj konkurentnosti na tržištu rada.

Realiziranje ishoda učenja

- Realiziranje ovih ishoda učenja kroz nastavne planove i programe pridonosi usklađenosti standarda kvalifikacija s potrebama rada jer je to znanje koje se može dokazati s obzirom da je njegov rezultat usvajanja mjerljiv i usporediv u odnosu na one zdravstvene radnike koji nisu imali prilike steći ovo znanje.
- Stupanj usvajanja znanja ovisi o spremnosti studenta (zdravstvenog radnika) za usvajanje novih znanja i vještina i samo-procjeni važnosti ove materije.

Ishodi učenja 6. razine

Naziv prijedloga skupa ishoda učenja	Osnove zdravstvenog prava
Razina koju skup ishoda učenja ima u HKO-u	6
Prijedlog obujma	1,5 ECTS
Popis ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasniti pojmove zdravstvenog prava; ➤ objasniti temeljne kriterije pravne odgovornosti zdravstvenih djelatnika; prava i obveze zdravstvenih radnika u obavljanju njihove djelatnosti; ➤ razjasniti vrednovanje zdravstvene djelatnosti; ➤ objasniti rad i ustroj strukovnih komora; ➤ objasniti položaj zdravstvenog radnika u odnosu na disciplinsku / stegovnu odgovornost; ➤ objasniti položaj zdravstvenog radnika u odnosu na građanskopravnu odgovornost; ➤ objasniti položaj zdravstvenog radnika u odnosu na kaznenopravnu odgovornost; ➤ primijeniti temeljna prava pacijenata u radu.

Ishodi učenja 7. razine

Naziv prijedloga skupa ishoda učenja	Zdravstveno pravo
Razina koju skup ishoda učenja ima u HKO-u	7
Prijedlog obujma	4 ECTS
Popis ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ opisati temeljne kriterije pravne odgovornosti zdravstvenih radnika proizašle iz postojeće domaće i strane legislative, uključujući i sudsku praksu; ➤ raspraviti problematiku pravne odgovornosti u uvjetima timskog rada na relaciji liječnik, ostali zdravstveni radnici, pacijent; ➤ objasniti prava i obveze zdravstvenih radnika u obavljanju njihove djelatnosti; ➤ raspraviti položaj zdravstvene djelatnosti u pravnom sustavu; ➤ analizirati rad i ustroj strukovnih komora; važeće kodekse iz etike i deontologije disciplinskoj/stegovnoj, građanskopravnoj i kaznenopravnoj odgovornosti.

Ishodi učenja 7. razine

Naziv prijedloga skupa ishoda učenja	Pravo pacijenta
Razina koju skup ishoda učenja ima u HKO-u	7
Prijedlog obujma	4 ECTS
Popis ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasniti specijalistička, teorijska i praktična znanja o pravima pacijenata; ➤ uputiti pacijenta o njegovim pravima; ➤ prepoznati, raspraviti i navesti primjere kršenja prava pacijenata; ➤ protumačiti pacijentima njihova prava koja su im zajamčena hrvatskim propisima, međunarodnim konvencijama i deklaracijama. ➤ upoznati pacijenta s njihovim obvezama i dužnostima

Razlike u ishodima između razina obrazovanja

- 6. Razina: primijeniti stečene ishode u svakodnevnoj praksi
- 7. Razina: analizirati i kritički promišljati o ishodima usvojenim na 6. razini i predlagati konkretna rješenja
- 8. razina (dr. sc.) analizirati i kritički promišljati o ishodima usvojenim na 6. i 7. razini te istraživanjem stvarati nova znanja i stavove koji će se primjenjivati u svakodnevnoj praksi

Procjena ishoda

- Jesu li moji ishodi učenja mjerljivi?
- Jesu li svi ishodi u skladu s ciljevima i sadržajem kolegija?
 - **S** (Specific) - konkretni,
 - **M** (Measurable) - mjerljivi,
 - **A** (Agreed) - dogovoreni,
 - **R** (Relevant) - relevantni,
 - **T** (Timely) - vremenski izvedivi

Značaj ishoda učenja *in concreto*

Značaj ishoda učenja *in concreto* za **POSLODAVCA**

- Poslodavac: odgovoran za svog radnika i za organizaciju rada
- Poželjan je *SMART* zdravstveni radnik:
- Jer sukladno čl. 1061 Zakona o obveznim odnosima, **za štetu koju radnik u radu ili u vezi s radom prouzroči trećoj osobi odgovara poslodavac** kod kojeg je radnik radio u trenutku prouzročenja štete, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju odgovornost radnika
- Poslodavac odgovara za štete stvarnog obavljanja radnih zadataka i svakoga drugog rada koji je s tim radom u bilo kakvoj funkcionalnoj vezi tijekom njegova obavljanja

Značaj ishoda učenja *in concreto* za **POSLODAVCA**

- Radnik **odgovara** za štetu uzrokovanu poslodavcu koju počini na radu odnosno u vezi s radom samo ako ju je **počinio namjerno ili s krajnjom nepažnjom**. Namjera je takva vrsta krivnje kod koje se traži da je štetnik postupao znajući i hotimice (to znači da se kod namjere traži i volja i znanje), da je radnik svjestan da će svojom radnjom ili propuštanjem izazvati štetu. S krajnjom nepažnjom ili grubom nemarnošću postupa onaj radnik koji u svom radu ne upotrijebi ni onu pažnju koju bi upotrijebio prosječni čovjek (radnik).
- Ako je radnik štetu poslodavcu počinio s običnom nepažnjom on za štetu **ne odgovara**. S tim u vezi posebno ističemo da se prema općim pravilima krivnja štetnika ne predmnijeva, odnosno da se predmnijeva obična nepažnja, dok namjeru ili nepažnju štetnika mora dokazivati oštećenik. To znači da će se u postupku koji poslodavac pokrene protiv radnika radi naknade štete koju mu je on prouzrokovao na radu, odnosno u svezi s radom podrazumijevati da je radnik štetu počinio uslijed obične nepažnje sve dok **poslodavac ne dokaže veći stupanj krivnje**; namjeru ili nepažnju radnika.

Značaj ishoda učenja *in concreto* za ostale **ZDRAVSTVENE** **RADNIKE/KOLEGE**

- Značaj za kolege u radnom okruženju
 - svaki radnik odgovara za dio štete koji je uzrokovao!
- Poslodavcu se nameće dodatna obveza jer će on morati prethodno utvrditi koji radnik je odgovoran za točno određeni nastali dio štete.
- To znači da će poslodavac prije nego izračuna koliko iznosi pojedini dio štete za svakog od radnika, morati točno utvrditi kojom radnjom i na koji način je svaki od radnika uzrokovao pojedini dio štete.

Značaj ishoda učenja *in concreto* za **ŠIRU DRUŠTVENU ZAJEDNICU**

- Pravilnije pružanje zdravstvene zaštite
- Povećanje kvalitete pružene zdravstvene usluge
- Odgovorno korištenje zdravstvene zaštite
- Povećanje sigurnosti budućih pacijenta
- Ušteda u proračunu
- Poboljšanje pravne regulative i smanjenje pravnih praznina

Zaključci

- Ishodi učenja iz područja zdravstvenog prava doprinose sigurnosti u radu zdravstvenom radniku te ga čine konkurentnijim na tržištu rada
- Doprinosе ispravnijem i kvalitetnijem liječenju pacijenata i pružanju zdravstvene zaštite, većem stupnju ostvarenja proklamiranih prava pacijenata
- Poboľšavaju odnose u radnoj okolini zdravstvenog radnika
- Usvajanjem ishoda učenja za očekivati su i uštede u proračunu zdravstvenih ustanova i ministarstava zdravlja i rada

*„Zdrav čovjek ima stotinu želja,
a bolestan dvije.
Prva je da bude zdrav,
a druga je da, ako već
mora biti bolestan,
liječnik ne pogriješi.“*

Zagreba

Odvjetnik Ivica Crnić iz

LITERATUR

A

- „PRIMJENA ISHODA UČENJA”, četvrta publikacija iz serije o Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF), Nakladnik: MZOS, Zagreb, 2013.
- Prijedlozi ishoda 6. i 7. razine *kurirkula* SOZS-a
- PP prezentacija „NAKNADA ŠTETE IZ RADNOG ODNOSA”, Pravosudna akademija

Hvala na pozornosti !

